

Nuori rikoksen uhrina ja tekijänä

– miten kysyä, puuttua ja ehkäistä?

Mitä nuoren pitäisi tehdä tai kenen puoleen kääntyä epäillessään, että kaveri on joutunut rikoksen uhriksi? Entä mitä nuori voi tehdä joutuessaan itse kiusaamisen, seksuaalisen häirinnän tai muun rikoksen uhriksi? Mitä sanoa, jos kaverit painostavat tekemään jotain kiellettyä – lojaalisuus kavereita kohtaan vaatisi osallistumaan, mutta se tuntuu väärältä?

Nuoret kaipaavat tietoa ja neuvoja rikosten ehkäisystä sekä rohkaisua ja työkaluja kysymiseen ja puheeksi ottamiseen. Myös nuorten kanssa työskentelevät tarvitsevat työkaluja puhua sensitiivisistä asioista. Kysymättä ei voi antaa apua. Hiljaisuuden kulttuuri pitää rikkoa.

Seminaari tarjoaa hyviä käytäntöjä, miten nuorten kanssa työskentelevät voivat keskustella turvallisuudesta ja arjessa tapahtuvista rikoksista, tai ehkäistä nuoren päätymistä rikoksen uhriksi tai tekijäksi. Seminaarissa esitellään myös käytäntöjä, joissa nuoret itse ovat mukana turvallisuuden parantamisessa sekä koulun ja nuorisotyön mahdollisuuksia tukea lapsia ja nuoria. Seminaarin lopussa käsitellään auttamisen keinoja, joilla voidaan tukea rikoksen uhriksi joutunutta nuorta tai puuttua rikoksiin.

Seminaarin yhteydessä on mahdollisuus esitellä omaa toimintaa. Ilmoittautumisen yhteydessä kysytään mahdollisesta näyttelypöydän tarpeesta.

Aika **Keskiviikko 21.3.2018 klo 9.00–16.00**

Paikka **Säätytalo, Snellmaninkatu 9–11, Sali 15, Helsinki**

Järjestäjä Rikksentorjuntaneuvosto, opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, ja Tampereen yliopiston nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen opintosuunta, Kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkosto, Allianssi ja Nuorisovaltuustojen liitto.

Kohderyhmä

Seminaari on suunnattu nuoria työssään kohtaaville ammattilaisille, kuten rehtoreille, opettajille, oppilashuollon henkilöstölle, nuorisotyöntekijöille, nuorisotoimen johtajille, opetus- ja sosiaalitoimen johdolle sekä järjestöjen ja seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöjen työntekijöille. Myös nuorisovaltuustojen jäsenet, vapaaehtoiset ja muut asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita seminaariin.

Osallistumisohjeet

Seminaari on maksuton, mutta edellyttää ennakkoilmoittautumisen.

Ilmoittautuminen päättyy 14.3.2018. Ilmoittautuminen tilaisuuteen:

<https://www.webropolsurveys.com/S/30733188685D5106.par>

(osoitteeseen pääset suoraan tästä tai kopioimalla osoitteen selaimen osoitekenttään).

Lisätietoja tilaisuudesta antaa: Saija Sambou (saija.sambou@om.fi), p. 0504093083.

Ohjelma

9.00–9.30 Aamukahvi

9.30–9.40 Avaus; Eija Velitski, rikosentorjuntaneuvoston puheenjohtaja

9.40–10.10 Miksi nuorisotyötä tarvitaan rikosten ehkäisyssä ja käsittelyssä?
Tampereen yliopisto, nuorisotutkimuksen professori Päivi Honkatukia

10.10–10.15 Materiaaleja rikoksista puhumiseen nuorten kanssa
Sonja Tanttari ja Riikka Kostiainen, oikeusministeriö, rikosentorjuntaneuvosto

Miten keskustelen nuorten kanssa turvallisuudesta, uusista uhkista ja rikoksista?

Puheenjohtaja opetusneuvos Kristina Kaihari, Opetushallitus

10.15–10.35 Rakentava vuorovaikutus opetuksessa
Ylitarkastaja Maria Edel, Opetushallitus

10.35–10.55 Välineitä seksuaalisen häirinnän ja seurusteluväkivallan puheeksiottamiseen
opetuksessa
Hankekoordinaattori Tiina Kainulainen, VIOLA – väkivallasta vapaaksi ry

10.55–11.15 Mielenterveys voimavarana ja suojana
Projektisuunnittelija Elina Marjamäki, Suomen Mielenterveysseura

11.15–11.30 Yhteinen keskustelu esityksistä

11.30–12.30 Omakustanteinen lounas

Nuoret osallisina lähiympäristön turvallisuuden luomisessa ja rikosten ehkäisyssä

Puheenjohtaja nuorisotutkimuksen professori Päivi Honkatukia, Tampereen yliopisto

12.30–12.55 Nuorisotyöntekijä on koulussa keskellä nuorten arkea.
Koordinaattori Suvi Lappalainen, lehtori Mari Ruusuvuori ja
koulunuorisotyöntekijä Ulla-Riitta Moilanen, Kunnallisen nuorisotyön
osaamiskeskus Kanuuna.

12.55–13.10 Nuorisovaltuusto turvallisuutta luomassa
Lahden nuorisovaltuuston puheenjohtaja Sini Bondarew, varapuheenjohtaja Mona
Pyykkönen, jäsenet Siiri Kankainen ja Otto Salo sekä nuorisonohjaaja Jarno
Koskelainen.

13.10–13.30 Minun silmin, sinun silmin – konkreettisia keinoja arjen tilanteisiin ja konfliktien
ratkaisemiseen
Kuraattori Marjaana Jokela, Helsingin kaupunki

13.30–13.45 Yhteinen keskustelu esityksistä

13.45–14.15 Kahvi

Tukea ja auttamisen muotoja rikoksia kohdanneelle nuorelle

Puheenjohtaja pääsihteeri Minna Piispa, rikosentorjuntaneuvosto

14.15–14.30 Ankkuri nuorten tukena

Sosiaalityöntekijä Jonna Laitonen, Hämeenlinnan Ankkuritiimi

14.30–14.45 Rikosuhripäivystys auttaa nuorta

Verkko- ja nuortenpalveluiden koordinaattori Maatu Arkio, Rikosuhripäivystys

14.45–15.00 Otava-hanke – seksuaaliväkivaltatyön toimintamalli

Seksuaalisen väkivaltatyön vastaava, Kristiina Hannila, Tyttöjen Talo

15.00–15.15 Yhteinen keskustelu esityksistä

15.15–15.30 Miten tästä eteenpäin?

Kulttuuriasiainneuvos Immo Parviainen, Opetus- ja kulttuuriministeriö